



**Република Србија**  
**АПЕЛАЦИОНИ**  
**СУД У БЕОГРАДУ**  
**Гж 2843/24**  
**11.9.2024. године**  
**Београд**

**У ИМЕ НАРОДА**

**АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ** у већу састављеном од судија Радмиле Радић, председника већа, Иване Марковић Радојевић и Светлане Павић, чланова већа, у парничном поступку по тужби тужиоца Републике Србије, Министарства одбране, Управе за инфраструктуру, коју заступа Војно правобранилаштво са седиштем у Београду, Тимочка улица број 15, против туженог АА из ..., кога заступа пуномоћник Ђорђе Трифуновић, адвокат из Београда, Сарајевска улица број 31/18, ради иселења, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 122/22 од 30.01.2024. године, у седници већа одржаној дана 11.09.2024. године, донео је

**ПРЕСУДУ**

**ОДБИЈА СЕ**, као неоснована, жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 122/22 од 30.01.2024. године.

**ОДБИЈА СЕ** захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

**Образложење**

Побијаном пресудом, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца, којим је тражено да се тужени обавезе да се са свим лицима и стварима исели из стана број ..., који се налази на трећем спрату стамбене зграде у Улици ... у ..., по структури двособан, укупне површине 58,39 м<sup>2</sup> и да стан преда на слободно коришћење и располагање тужиоцу Републици Србији-Министарству одбране – Управи за инфраструктуру. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом надокнади трошкове парничног поступка у износу од 246.375,00 динара, све у року од 15 дана од пријема преписа пресуде.

Против наведене пресуде благовремено је жалбу изјавио тужилац, побијајући је у из свих разлога предвиђених одредбом чл.373 став 1 ЗПП-а. Трошкове другостепеног поступка није тражио.

Тужени је благовремено одговорио на жалбу тужиоца. Трошкове другостепеног поступка је тражио.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку-ЗПП (“Службени гласник РС” бр.72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23-др.закон), Апелациони суд је оценио да је жалба тужиоца неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из чл.374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би се побијана одлука морала укинути.

Према утврђеном чињеничном стању, које међу парничним странкама није било спорно, тужилац Република Србија је власник стана број ... у ..., ..., којег је, сада пок.ББ, маћеха туженог, користила до своје смрти, као законити закупац стана на неодређено време, а на основу уговора о закупу стана који је закључен након доношења пресуде Првог основног суда у Београду П 3652/10 од 02.06.2010. године и пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6518/14 од 03.12.2014. године (којима је утврђено право сада пок.ББ да настави са коришћењем спорног стана). Оценом изведених доказа у првостепеном поступку утврђено је да је сада пок.ББ, након смрти супруга, пок.ВВ, а почев од 1994. године у описаном стану живела са сином њеног покојног супруга, овде туженим АА и његовом ванбрачном супругом ГГ, што такође међу парничним странкама није било спорно. Пок.ББ преминула је 24.01.2016. године, а након њене смрти тужени се обратио надлежном органу тужиоца захтевом да као члан домаћинства преминуле маћехе настави да користи стан у својству закупца стана на неодређено време, међутим - овом захтеву није удовољено. Тужени је актом тужиоца од 23.01.2017. године обавештен да нису испуњени услови да буде одређен за новог закупца спорног стана, те је упозорен да је дужан да у року од 30 дана од пријема дописа испразни од лица и ствари описани стан и да га на даље располагање преда Комисији Војнограђевинског центра “Београд”, а да о датуму примопредаје стана обавести Војнограђевински центар, до код датума треба и да измири све трошкове настале коришћењем стана, те да уколико не поступи по захтеву тужиоца, тужени је упозорен да ће против њега бити покренут поступак ради иселења из спорног стана. Утврђено је и то да у наведеном стану овде тужени са ванбрачном супругом живи већ дужи низ година, а да се фактички никада није иселио из истог, па ни у поступку принудног извршења спроведеног од стране Трећег основног суда у Београду у предмету И 11886/10 на основу правноснажне пресуде Четвртог општинског суда у Београду П 5033/94 од 10.01.2001. године, којом је одбијен као неоснован тужбени захтев тамо тужиоца-противтуженог АА из ..., којим је тражио да се утврди да је он члан породичног домаћинства пок.ВВ, ранијег носиоца станарског права на спорном стану број ... у ..., ..., односно оца овде туженог, који је преминуо 16.12.1993. године, а који је имао својство носиоца станарског права на спорном стану почев од 16.10.1972. године. Ставом другим исте пресуде, усвојен је противтужбени захтев тамо туженог-противтужиоца Државе СРЈ – СНО – Војнограђевинска дирекција Београд, којом је обавезан тужилац, -противтужени, а овде тужени АА да се исели из стана ... Првостепени суд је утврдио да се тужени након смрти оца ВВ 1994. године поново уселио у стан на основу договора са маћехом и да је непрекидно у истом живео и живи и данас.

На основу утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да би иселење туженог из спорног стана представљало мешање јавне власти у његова права на поштовање дома, ово тим пре што за разлику од права државе да врши својинска овлашћења на спорном стану чији је власник у пуном обиму, интерес туженог да настави да станује у предметном простору је за њега од егзистенцијалне важности. Првостепени суд је имао у виду да власник спорног стана није физичко лице, те да у конкретном случају не постоје два супротстављена приватна интереса, да је тужилац очигледно економски јача страна, док је становање у стану за туженог од животне важности, јер поред чињенице да наведени стан представља његов животни простор претходних 30 година, тужени, као ни његова ванбрачна супруга немају другу непокретну имовину, односно немају други начин да реше своје стамбено питање, па првостепени суд закључује да супротстављени је интерес тужиоца, као искључиво материјалне природе несразмеран интересу туженог, а да је околност да тужени у спорном простору борави без правног основа без утицаја на закључак суда да описани стан у сваком случају представља његов дом. Првостепени суд је ценио да нема ни најмање опасности по националну безбедност, јавну безбедност, нити по економску добробит земље, нити опасност од нереда криминалне или опасности по заштиту здравља или морала, заштиту права и слобода других, те да би иселење туженог представљало степен мешања јавне власти у вршење његовог права на дом био такав да директно повређује његово основно људско право зајемчено Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода, односно да би повредило његово право на поштовање дома, због чега је применоим одредби чл.16 став 2 Устава Републике Србије и члана 8 Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, одбијен захтев тужиоца за његово иселење из спорног стана.

Првостепени суд је при томе ценио околност да ли се ради о пресуђеној ствари у односу на пресуду П 5033/94 од 10.01.2001. године, којом је обавезан овде тужени на иселење из спорног стана, између осталог, али је првостепени суд нашао да је пресудом Четвртог општинског суда у Београду П 5033/94 од 10.01.2001. године усвојен противтужбени захтев тужене-противтужиле Државе СРЈ и обавезан тужилац-противтужени да се са свим лицима и стварима исели из спорног стана, који је био заснован на наводима да тужилац-противтужени, а овде тужени није био члан домаћинства свог оца пок.ВВ, док је у овом поступку тужбени захтев за иселење заснован на другом чињеничном основу. Ово имајући у виду да се као спорна разматрала чињенична тврдња тужиоца да тужени нема право да након смрти маћехе, пок.ББ, као новог закупца на неодређено време да настави са коришћењем спорног стана, те да је након што је покојна ББ стекла својство закупца на неодређено време и закључила уговор о закупу са тужиоцем, тужени боравио у спорном стану вољом законитог закупца стана пок.ББ, то је чињенични основ у овом предмету различит од чињеница на којима је био заснован противтужбени захтев у правноснажно окончаном поступку Четвртог општинског суда у Београду П 5033/94, па је првостепени суд закључио да се не ради о пресуђеној ствари.

Оцењујући жалбене наводе тужиоца, овај суд налази да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно применио материјално право када је одбио тужбени захтев за иселење туженог из спорног стана. Разлоге које је за одлуку дао првостепени суд у свему, као правилне, прихвата и овај суд и ближе не

образлаже сходно одредби чл. 396 став 2 ЗПП-а.

Супротно наводима жалбе, правилан је закључак првостепеног суда да тужилац неосновано тражи да суд обавезе туженог да се исели из спорног стана, без обзира на околност да тужени нема правни основ за коришћење предметног стана, тужени на основу гарантоване заштите права на дом у којем он са ванбрачним супругом већ дуги низ година живи, почев од 1994. године до данас, као и с обзиром да тужилац није доказао да тужени има могућности да стекне други дом или да се настани у другом дому (пресуда Европског суда за људска права Ментес и остали против Турске од 28.11.1997. године, Buckley против Уједињеног Краљевства од 25.09.1996. године, Gillow против Уједињеног Краљевства од 24.11.1986. године).

Првостепеном одлуком решавано је о неotuђивом људском праву на дом из члана 8. Европске конвенције о заштити људским права и основних слобода (у даљем образложењу: Конвенција). С обзиром на то да је, сагласно одредби члана 16. став 2. Устава, Конвенција саставни део правног поретка Републике Србије и да се непосредно примењује, судови су дужни да штите права и слободе зајемчене Конвенцијом. Одредбама члана 8. Конвенције гарантује се право сваког лица на поштовање његовог приватног и породичног живота, дома и преписке (став 1.) и уређују услови у којима је допуштено мешање државе у остваривање права на дом (став 2.): ако је то мешање у складу са законом и ако је у демократском друштву неопходно у интересу националне безбедности, јавне безбедности или економске добробити земље, ради спречавања нереда или криминала, заштите здравља или морала или ради заштите права и слобода других.

На сличан начин и Устав прописује да се законом може прописати начин остваривања оваквог права (члан 18. став 2. и 3. Устава), и то само ако је то Уставом изричито предвиђено или ако је то неопходно за остварење појединог права због његове природе. При томе закон ни у ком случају не сме да утиче на суштину зајемченог права, с обзиром да се одредбе о људским и мањинским правима тумаче у корист унапређења вредности демократског друштва, сагласно важећим међународним стандардима људских и мањинских права, као и пракси међународних институција које надзиру њихово спровођење (члан 18. Устава, члан 30. Универзалне декларације Уједињених нација и члан 17. Конвенције). Људска права зајемчена Уставом могу бити ограничена само законом, и то само ако ограничење допушта Устав, у сврхе којих га Устав допушта, у обиму неопходном да се уставна сврха ограничења задовољи у демократском друштву и без задирања у суштину зајамченог права, с тим што се њихов достигнути ниво не може смањивати (члан 20. Устава). Приликом ограничавања људских права, сви државни органи, а нарочито судови, дужни су да воде рачуна о суштини права које се ограничава, важности и сврхе ограничења, природи и обиму, као и односу са сврхом ограничења и о томе да ли постоји начин да се сврха постигне мањим ограничењем права.

У конкретном случају нису испуњени легитимни циљеви друштва који би допустили мешање државе у остваривање права тужиоца на дом. Апелациони суд у Београду налази, као и Европски суд за људска права у одлукама Станкова против Словачке од 09.10.2007. године и Ћосић против Хрватске од 15.01.2009. године, и

Уставни суд у одлуци Ивковић Уж-5084/2011 ("Службени гласник РС", бр.37/2013 од 24.04.2013. године), да би непризнавање туженом права да настави са коришћењем предметног стана, представљало недопуштено мешање државе у право туженог на поштовање његовог дома.

Имајући у виду наведено, неосновани су жалбени наводи тужиоца да је у поступку пред првостепеним судом чињенично стање остало непотпуно утврђено, а што је за последицу имало и погрешну примену материјалног права, имајући у виду да су у ожалбеној пресуди дати јасни разлози засновано на правилној примени материјалног права због којих није прихваћен захтев тужиоца за иселење туженог из предметног стана.

Приликом одлучивања цењени су и други жалбени наводи тужиоца, али како нису до значаја и не могу довести до другачије одлуке у овој правној ствари, то нису ни посебно образлагани на основу овлашћења из члана 396 став 1 ЗПП-а. На основу наведеног, Апелациони суд је одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио првостепену пресуду као у ставу првом изреке, применом одредбе чл.390 ЗПП-а, одлучивши као у изреци ове пресуде.

Сагласно одредби члана 401 тачка 2 ЗПП-а, потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка из става другог изреке побијане одлуке, имајући у виду да је наведена одлука донета правилном применом одредби чл.153 и 154 ЗПП-а.

Одлука као у ставу другом изреке донета је применом одредбе чл.165 у вези са одредбом чл.154 ЗПП-а имајући у виду да трошак одговора на жалбу не представља нужни трошак тужиоца у овом парничном поступку.

**Председник већа-судија  
Радмила Радић, с.р.**

За тачност отправка  
Управитељ писарнице  
Јасмина Ђокић